

Başvuru Numarası	:2021/603
Toplantı Tarihi/Sayısı	:14.9.2023/36
Karar Numarası	:2023/692
Başvuran	:N.Ö.
Başvuran Vekili	:-
Adres	:-
Muhatap Kurum/Kişi	:Tavşanlı T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres	:-

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, emanet parasına el konulduğu ve onayı olmadan hesabından fazladan elektrik faturası tahsil edildiği iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran başvuru dilekçesinde özetle;

- a. İdarenin, talebi olmamasına rağmen parasına bloke koyduğunu ve bu paradan elektrik ücreti kesintisi yaptığını, bazı dönemlerde hesabından iki kere elektrik ücreti kesildiğini,
- b. Oda değişikliği sırasında her iki odanın elektrik borcunun da kendisinden tahsil edildiğini, kantinden düzenli bir şekilde yararlanamadığını iddia etmiştir.

3. Muhatap Kurum Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

- a. Başvurana, Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik'in 9'uncu maddesi uyarınca işlem yapıldığını, 06/02/2018 tarihinde düzenlenen elektrik faturası tahsil tutanağında başvurana ait *"Tavşanlı T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunduğum süre boyunca tekli odada kaldığım dönemlerin ve kalacağım günlerde hücremde kullanmakta olduğum özel tüketimim olan elektrik bedelini emanet para birimi hesabımdan kesilmesini, hesabımda para bulunmadığı dönemlerde ise elektriğimin kesilmemesi için gelecek olan paramdan önümüzdeki dönemlerde kesilmesini talep ediyorum."* ifadelerin yer aldığını;

- b. Bazı dönemlerde kendisinden çift fatura kesildiği, barındırılmadığı koğuşun elektrik faturasının kendisinden tahsil edildiği iddialarının ise gerçeği yansıtmadığını ifade etmiştir.

4. Muhataptan alınan yazılı görüş başvurana iletilmiş ve kendisinden yazılı görüşü talep edilmiş ancak başvuran herhangi bir görüş sunmamıştır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı" başlıklı 17'nci maddesinin üçüncü fıkrası şöyledir: "*Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz.*"

6. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde, Kurumumuzun "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" ile görevli olduğu düzenlenmiştir.

7. Aynı Kanun'un 17'nci maddesinde ise özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Karar türleri" başlıklı 65'inci maddesi şöyledir: "*Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.*"

9. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi: "*Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.*" hükmünü içermektedir.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

10. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde, Kurumun görevleri arasında İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması olarak görev yapmak olduğu düzenlenmiştir. Aynı maddenin (i) bendi kapsamında da özgürlüğünden mahrum bırakılanların Kuruma yapmış oldukları başvurular incelenmektedir.

11. Başvuranın, idarenin parasına bloke koyduğunu ve bu paradan elektrik ücreti kestiğini ve parasına bloke konulduğu için kantinden düzenli olarak yararlanmadığını iddia etmesi üzerine muhatap Kurum başvuranın iddialarının gerçeği yansıtmadığını, başvuranın onayı alınarak hesabından elektrik faturası için tahsilat yapıldığını belirtmiştir.

12. 17/06/2005 tarihli ve 25848 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmeliğin 9'uncu maddesine göre; "*... Aydınlatma dışındaki elektrik giderleri hükümlü tarafından karşılanır.*"

13. Somut olayda Ceza İnfaz Kurumu idaresinin ilgili mevzuat uyarınca aydınlatma giderleri dışındaki diğer elektrik giderlerini mahpuslardan tahsil etmek zorunda olduğu, 06/02/2018 tarihinde düzenlenen tutanakta başvuranın, elektrik faturasının emanet para hesabından ödenmesini ve hesabında para olmaması durumunda elektriğinin kesilmeyerek ödemenin hesabına para yatırıldığında yapılmasını kabul ettiği, başvuranın bazı dönemlerde kendisinden iki kere elektrik faturası kesildiği iddiasına ilişkin olarak yapılan fatura incelemesinde ise

başvuranın 5/4/2021 tarihinde odasının değiştirildiği ve daha önce kaldığı odadan elektrik borcu olduğu ve bu borcun emanet para hesabından mahsup edildiği, ayrıca yeni geçtiği odanın elektrik faturasının da odaya geçiş tarihinden bir ay sonra emanet para hesabından mahsup edildiği, dolayısıyla çift fatura kesilmesi gibi bir durumunun söz konusu olmadığı tespit edilmiştir. Bu kapsamda, başvuranın iddiasını açıkça bir dayanağa dayandırmadığı ve kabul edilmez olduğu değerlendirilmiştir.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

14/9/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye